

Kurban Bayramı

– M.Nihat Malkoç · 01 Haziran 2009

KURBAN BAYRAMI

M.NİHAT MALKOÇ

Bayramlar Türk kültür ve medeniyetinin ayrılmaz bir parçasıdır. Dinî ve millî bayramlarımız coşkunun ve heyecanın doruğa ulaştığı müstesna günlerdir. Bu millet her şeyinden vazgeçse de bayramlarından asla vazgeçmez. Çünkü ruhlarımız ancak bayramlarda huzur ve sükûna erer. Bayramlar bu haliyle ruhlarımızı azgın fırtınalardan koruyan koylar hükmündedir. Onlar olmazsa azgın dalgalarda kaybolur gideriz. İyi ki bayramlarımız var.

İşte yine böyle huzur ve sükûn günlerinden birini daha yaşıyoruz. Kalplerimiz bayram sevinciyle daha ritimli atıyor. Her taraf kar ve soğuk olsa da Kurban Bayramının manevî sıcaklığı bu karda kışta içimizi ısıtıyor. Manevî ısı canımıza can katıyor.

Kurban Bayramı, İslam dinindeki en önemli iki bayramdan biridir. Kurban Bayramı adını, bu bayramda Müslümanların Allah adına büyükbaş ve küçükbaş hayvan kurban etmesinden alır. Şüphesiz ki bunun dini dayanakları da vardır. Saffat Suresi'ndeki şu ayetler kurban hakikatini detaylı bir biçimde gözler önüne seriyor:

"(İbrahim) dedi ki: Ben Rabbime gidiyorum, o bana yolunu gösterir... Ey Rabbim! Bana salihlerden (bir oğul) ihsan et!... Biz de kendisine yumuşak huylu bir oğul müjdeledik... Oğlu, yanında koşacak çağa gelince: 'Ey oğlum! Ben seni rüyamda boğazladığımı görüyorum. Artık bak, ne düşünürsün?' dedi. Çocuk da: 'Babacığım sana ne emrediliyorsa yap, inşallah beni sabredenlerden bulacaksın' dedi... Ne zaman ki ikisi de bu şekilde Allah'a teslim oldular, İbrahim oğlunu şakağı üzerine yatırdı... Biz de ona şöyle seslendik: 'Ey İbrahim!' Rüyana gerçekten sadakat gösterdin, şüphesiz ki, biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız... Şüphesiz ki bu apaçık bir imtihandı (dedik)...Ve ona büyük bir kurbanlık fıdye verdik."(Saffat S. 99-107.Ayetler)

Kurban hadisesi yukarıdaki ayet-i kerimelerde de belirtildiği üzere Hz. İbrahim'in, oğlu İsmail'i kurban etme vaadiyle ortaya çıkmış oluyor. Tabii ki bu bir vesiledir. Allah bazı şeyleri emredeceği zaman vesileleri ortaya koyar. Bunu da öyle kabul etmek gerekir.

Biz Müslümanlar hep bir sorumluluğu yerine getirmenin ertesinde bayram ederiz. Ramazan ve kurban bayramları da öyle değil midir? Müslüman yılda bir ay farz kılınan orucu tuttuktan sonra vazifesini eksiksiz yerine getirmiş olmanın rahatlığı ve hazzıyla bayram ediyor. Kurbanda da Allah'a adaklarımızı

sunuyoruz. Rahman ve rahim olan Allah, bu adakların karşılığında bizlere bayram neşesi sunuyor. Kurbanlarımızdan yiyor, eşe dosta, fakirlere dağıtıyoruz. Sıradanlaşan hayatımıza renk ve ahenk katıyoruz. Bu da Allah'ın, kulunun fedakârlığını mükâfatlandırmasından başka bir şey değildir.

Kestiğimiz kurbanların maddî yanından öte, sembol anlamı büyüktür. Bu, şekil ve içerik itibarıyla dosta her şeyi feda edebilmenin bariz göstergesidir. Yoksa Allah'ın kurbanda (hâşâ) bir çıkarı yoktur. Zira Hacc Suresi'nin 37. ayetinde Yüce Allah şöyle buyuruyor: "Kurbanlık eti ve kanı Allah'a ulaşmaz, aslanan şey sizlerin takvalı olmanızdır."

Kurban aslında Allah'a bir teşekkür mektubudur. Onun verdiği bunca nimete karşılık bir şükran ifadesidir. Sembol olarak düşünürsek Allah için her şeyi yapabileceğimizin göstergesidir. Bunu yapan mümin artık bayram etmeyi de hak etmiştir. Dilediği gibi yiyip içebilir, belki diğer günlerde boğazından geçmeyen et, bugünde ona gerçek bayram sevincini yaşatabilir. Lâkin hakiki sevinç bayramın manevî atmosferini yaşamak ve yaşatmaktır. Bu hususta özellikle çocuklarımızı ihmal etmemeliyiz. Onlara bayram heyecanını yaşatmalıyız.

Bayramlar dostluğun, hal hatır sormanın ve paylaşmanın zirveye ulaştığı müstesna zaman dilimleridir. Ne olur bayramları tatil kaçamağı olarak görmeyelim. Büyüklerimizi ziyaret edip ellerini öpelim, hayır dualarını alalım. Onların şükürlü dudaklarından çıkan dualara ne kadar da ihtiyacımız var. Bunun yanında bayramlarda ölülerimizi de unutmayalım. Mezarlıklara gidip onlara da fatihalar, yasinler okuyup gönderelim. Onlar da fatihalarla nefes alsınlar. Böylelikle kurban sadece dirilerin değil, ölülerin de bayramı olsun.